

HETILAP A MAGYAR HÖLGYEK SZÁMÁRA.

Előfizetési díj : Vidékre postán küldve, vagy helyben házhoz hordatva (július—június 1865.)

6 forint. — Fél évre (július—december) 3 forint. — Negyed évre (július—september) 1 forint 50 kr. —

Előfizetni lehet : Pesten, egyetem-utca 4-dik szám alatt.

ÁRTATLAN TÖRTÉNET.

Humoreszk.

I.

Arthur és Aranka a házas élet már azon stadiumába jutottak, midőn épen nem lehetett volna meg már senkit is, ha Arthur egy reggel csak arra virrad, hogy szeretetreméltó élet-párja egy piczike sivó rivó honpolgárral ajándékozta meg őt és a világot.

Röviden szólva két éves házasok voltak.

Azon késő őszi esték egyike volt, midőn a ki teheti, szobájába vonul, a kandallóba lángot gyújt, s míg a fa lángol és lobog, nagy léptekkel jár föl alá, vagy kedves kis felesége mellé ülve — már t. i. a kinek van — vidám beszélgetésbe ered.

Arthur ez utóbbiak közé tartozott.

Nehogy azonban imént leirt mondatunk, minden ok és cél nélkül látszassék odavetve, sietünk kijelenteni, hogy Arthur és Aranka állításunkhoz hiven, a kandalló lobogó lángjánál ruganyos kerevetre dölve, egymással élénken társalogtak.

— Emlékezel-e még édes Arankám, midőn e karika gyűrűt ujadra tűztem, mond Arthur neje hófehér kezecskéit ajkához emelve.

— Emlékszem-é? de mennyire, olyan élénken áll előttem az óra, mintha csak tegnap folyt volna le. — Csunya zivataros este

volt, dörgött, villámlott, ... jut e még eszedbe szóla leányunk, a szöke Nina, kit te nagy boszuságára mindig vörösnek mondtál, milyen ijedt képpel szaladt be hozzánk, mekkorát neveltünk rajta. — Szegény alig tudta elmondani bátyám izenetét. hát még a kis Margit. . .

— Apropos! a kis Margit ma érkezett levelet még nem is mutattad, ez nem szép tőled.

— Semmi érd . . . . de mégis, majd elfeledtem mondani Berkessi Jolánnak fiacskája született.

— Valóban? no ez szerint már, ha még apa nem is, legalább keresztapa vagyok.

— Hogy hogy?

— Berkessivel évek előtt, midőn még a pesti egyetem folyosó köveit koptattuk, megigértük volt egymásnak, hogy gyermekeinknek kölcsönösen keresztapjai leszünk.

— Eddig erről még mit se szoltál.

— Oh édesen, ez még koránsem minden, fogadásunk sava sorsa csak most következik.

— Kiváncsi vagyok tudni.

— Elhiszem.

— Kérem, kérem.

— Igen, elhiszem, sőt Éva anyánktól örökölt természetednél fogva, ezen még nem is csudálkozom.

— Tisztelt férjem uram, mond Aranka tettetett ünnepélyes komolysággal, türelmem csekély voltát figyelembe véve, kéri a napi renden lévő tárgyra térni.

— Ej, ej édesem, maga úgy beszél, mint valami országgyűlési elnök.

— Férjem uramtól tanultam.

— Itt van la! most még ezt is a nyakamba keríti. De hiszen jól van, várjon csak maga kis fekete szemü mokus, nem maradok vele adós.

— Tartozását most legszebb alkalom nyílik lefizethetnie, sziveskedjék.

— Ugy-e elmondani Berkessivel tett fogadásunk folytatását? . .

— Igen, igen.

— Majd holnap.

— De ma.

— Nem.

— Kérem.

— Semmiesetre.

— De ha szépen kérem.

— Hiába.

— Ha megcsókollak, s gömbölyű alabastrom karjaival átfonta férje nyakát, és kérőleg emelte fel azokat a nagy sötét szemeket, melyeknek egyetlen pillantásáért, holmi szeles fiatal ember még a Gellért hegyét is megmászta volna.

— Nos igen? mond Aranka ajánlatát kérőleg ismételve.

— Jó, legyen, látom úgy se lenne töled maradásom.

— Már megint, most mindjárt, megharagszom.

— Nó, nó, nó csendesedj édesem, hisz csak tréfa volt az egész, aztán meg nagyon nem jól áll ezekhez a nevető szemekhez a harag.

— Minek is kinasz hát ennyi ideig.

— Próbára akartam tenni kíváncsiságot, de úgy látom, az nagyon is hamar a forrponton van. Tehát mint mondám édesem, évek előtt megígértük egymásnak Berkessivel, hogy gyermekeinknek kölcsönösen keresztapjai leszünk.

— Ezt már hallottam, tovább.

— Jah ha te édesem mindig közbe vágysz, holnap estig se lesz vége.

— Jó, tehát ezentul hallgatni fogok, de ígérd meg, hogy nem fogsz kitéréseket használni.

— Mennyire lehetséges, ígérem. Ép ilyen hideg, zuzmarás őszi este volt, midőn mint pesti jogászok és laktársak azon ritka szerencsének örvendhetünk, hogy az ott-hon maradásra nézve közmegegyezéssel elfogadtuk a határozatot. Igénytelen külsejű kályhánkba egész pietással begyújtottunk, pipánkra rágyújtottunk, s a böven eregetett bodor füst-gomolyok mellett neki adtuk magunkat az ábrándozásnak. Fiatalok voltunk és szerelmesek, mi természetesebb tehát, mint hogy lelkünk a jövőbe szárnyalt, s kereste az ágat, melyre egykor fészket rakhatja, s melyet majdan övének mondhat.

— Arthur! töré meg a csendet Berkessi — mit gondolsz, nem-e azon könnyű vérű leányok egyike Jolán is, kiknek szerelmök, miként a hold örökre fogy, örökre nő, s soha megállapodást nem talál?

— Mi a manó szállt meg, hogy ilyen fekete vérű eszméktől engeded magad gyötörtetni. Vedd úgy a dolgot mint van, lásd, nekem sokkal több okom volna Aranka miatt tépelődni, — de azt tartom —

— Nos, nos! mit méltóztatott kedves férjemnek rólam tartani? — semmi habozás, csak ki vele, kíváncsi vagyok tudni, vagy talán szembe vélem férjem uramnak, nincs meg az a szapulási bátorsága, mint ha távol vagyok.

— Ha óhajtja az én kis feleségem, miért ne? De ígérje meg, hogy őszinteségem nem hozza föl a harag vagy neheztelés pirosító napját e rózsa arczra, — nos hisz magában az én kicsikém annyi erőt érez nemcsak megígérni de megis tartani.

— Igen, meg fogom tartani, mond Aranka csintalan mosoly kíséretében.

— Jó! tehát figyelmet kérek, s hogy meggyőzzelek, miként épen nincs szándékomban, hizelgő, mézédés szavakkal enyhíteni azon netán közbe közbe igen is keserű véleményt, melyet rólad alkoték, ime lásd, naplóból fogom felolvasni azt. — Elfogadod?

— Ezer örömmel.

— Halld tehát az ítéletet!

Septemb. 27. 1862. Esti 10 óra. Aranka! Be szép név is ez az Aranka! Ha Orsolyát, Borbálát, vagy Rézit hallok említeni, minden erőmegfeszitésem daczára sem tudom elképzelni, hogy azok bármelyike szép vagy

csak kedves leány is legyen! De Aranka!... ah ez egészen más! mennyi költészet e névben, mint lágyan suhanó accord holdsütötte éjszakán rezeg e név át az ember kebelén. — Aranka! ah az Aranka névre csak angyal tarthat számot. De van e névnek egy nagy s megbeesülhetetlen érdeme. Ezer meg ezer tapasztalat bizonyítja, hogy a melyik leánynak neve, mint az aprilisi idő, sokféle-képen változtatható, ott a tulajdonos is csak úgy változtatja érzelmeit, mint más ember az öltözetét. Volt nekem egy jó nagybátyám, derék, kedélyes, s mód nélkül tréfás egyéniség, de valahányszor csak megfoghatott, nem mulasztá el figyelmeztetni: Őcsém, Borbálát a világerért se válassz kedvesednek, mert ez mint Borcsa, téged szerethet, mint Betti kedvelhet mást, mint Babet egy harmadikat, a Boriska egy negyediket, s mint Borbála mégis hűtlenség vádjá nélkül részesíthetné kegyeiben az ötödiket. — És én

szót fogadtam urambátyámnak! Aranka mindig csak Aranka! Aranka nem szerethet úgy mást, hogy benne az Aranka irántam hűtlenségbe ne essék.

— Állj meg csak édes férjem egy pillanatra. Midőn én megigérttem volt.

— Nemde, hogy figyelmes és türelmes hallgatóm lesz —

— Azt azon hiszemben tevém, hogy —

— Nemde nem üres ábrándozást —

— S czélt tévesztett bokolást fogok hallani, hanem

— Szigoru birálatát a női gyöngeségeknek ugy-e — tükör, melyben önmagad látod visszaverődve; ne örülj, a keserü lapdacok a végére vannak föntartva —

— Majd meglátjuk —

De kegyes engedelmeddel majd csak — a vacsora után.

CSUKÁSSI JÓZSEF.

(Folytatása következik.)

V Á G Y.

Ülök egy fa árnyékában
Hullnak rám a levelek
Lágyan, gyöngén, mint a szomjas
Földre nyári permeteg.

A levegő kék tengerén
Téved el tekintetem,
Jövő-menő vándorfelhők
Táborát kísérgetem.

Honnan jöttek, hova mennek?
Vágyak úzik őket is,
Hol virágát az örömnök
Nem zárja el rút tövis.

Messze, messze tündérhonba,
Ott a bibor napkelet,
Ott a boldogság hazája,
Feljük mint integet!

Egy felettem búsan néz a
Boldog távozók után,
Sűrű könye hullásával
Könnyit terhes bánatán . . .

Beh szeretnék én is szállni
Vándorfelhők veletek,
Ott a boldogság hazája,
Ott a bibor napkelet.

Égő vágytól lánghol szívem,
Ki ad nékem szárnyakat?
S merre lelkem vágyva vágyik
Ki mutatja az utat?

Messze, messze, tündér honba,
Hol nincs bú, nincs fájdalom,
Hol örök fény, arany sugár
Játszik a zöld lombokon.

Hol a berek szent homályán
Örömet zeng a madár,
Hol a völgynek két taván a
Boldogság hattyúja száll.

Beh szeretnék oda menni,
Ki ad nekem szárnyakat?
S merre lelkem vágyva vágyik
Ki mutatja az utat?

A Z I B O L Y A.

Lamartine.

Ki rám nevensz — kis ibolya, —
Emitt a baraszt közül,
Mond csak, mért jöss társaidnál
Elébb — és ily egyedül?

„Lásd én olyan piczi vagyok,
S ha nem jönék ily korán,
Hanem jönék így egyedül —
— Ah! senkise nézne rám.“

CSUKÁSY JÓZSEF.

NAGY PÉTER ÉLETÉBŐL.

Csudálatos szilárd jellem, nagy ész párosulva szép tanulmányával, nagy katona, melyet az orosz történelem keveset mutat fel. Célja kivitelében, hogy korlátlan uralmát megszilárdítsa, egészen az önfejűségig ment. Nem rettentette el semmi, bátran háritá el az akadályokat. Uralkodása vége felé tökéletes ázsiai kényurrá lett.

Egy történetkét mondok el ifju korából, mely jelleme, elhatározottsága, s bosszuvágyára némi fényt derít.

III. Feodor gyenge elméjü testvérét Ivánt látván, hogy az a trónon megülni képtelen, elmellőzte s a fiatal Pétert emelte arra. Már gyermek korában fel lehetett benne ismerni a leendő nagy embert, a bátor harczfit.

A fiatal czár, francia eredetü nevelője Lefort tanácsára, maga körül gyűjté a főnemesek gyermekeit Moszkvától távol egy igénytelen kis faluban. Ez összesereglés célját vivás, lovaglás s mindennemü harczgyakorlat képezte. Lassanként száz, kétszáz, utóbb több ezerre szaporodott körüle a fiatalság, kiket aztán ő rendes csapatokra osztott fel, a műveltebb vagy ügyesebbeket tisztí rangra emelvén. A főurak örömmel küldték gyermekeiket e csudálatos kis hadsereghez, mivel Péter felől már ekkor szebbnél szebb reményekkel volt eltelve az ország.

A folytonos gyakorlat által ez a fiatal csapat annyira kifejté ügyességét, hogy bátran szembe szállhatott volna bármily rendezett katonasággal.

Volt ebben a fiatal csapatban egy művelt, bátor, vig kedélyü francia ifju — Villeau. Péter csak hamar szoros barátság-

got kötött ez ifjuval, tisztí rangra emelte kegyeivel halmozá el őt; ha jó tanácsra volt szüksége, vagy nevelőjéhez Leforthoz, vagy barátjához Villeau-hoz fordult.

Villeau még nagyobb rokonszenvvel, szeretettel ragaszkodott Péterhez, mivel ismerte annak nemes lelkét s gyakran felfogadta, hogy őt el nem hagyja soha. . . . Segíteni fogja nagy munkájában, melyet előtte gyakran tervezgetett. Nagynak, szabadnak, fényesnek látni az országot: ez lebegett mindkettő szeme előtt. Felvilágosítani, civilizálni a sötétségben élő népet, Péterben már gyermek korában megszületett ez az eszme. . . .

Villeau egy alkalommal a kastély szépen felszerelt parkjában sétálgatott, a 15 éves ifju arczán szokatlan nyugtalanság vala észrevehető, mintha mély gondolatokba volna merülve, mintha valamit tervezgetne. Néhány percz múlva gyors lépteket hallott közeledni, melyek mindig kivehetőbbekké lönek. A mint egy sűrű bokor mellett elhaladt, az ifju czár Péter állott előtte. A baráti kézszorítás után Péter karon fogá őt s szólt:

— Terveim vannak Villeau, melyeket veled közölni akarok, s egyszersmind tanácsodat is kérem.

— Rendelkezésed alatt állok. . . .

— Halld tehát. Nagynéném Zsófia özszeesküvést szőtt a *Streliczek* *) közt Moszkvában, hogy magát uralkodóvá kiáltassa, s engem eltegyen lábálól. A nép fellázadt ellenem s nyiltan kimondá, hogy czárul nem

*) Streliczek. Orosz katonaság, hasonló a török janicsársághoz.

fog elismerni soha. Itt gyors cselekvésre van szükség, de mielőtt tervemet elmondánám szólj barátom először is mihez fogjunk?

— Zsófia jól számított — szólt Villeau leküzdhetlen hévvel — a nép közt elhíresztelé, hogy téged a francia nevelők idegen szellemben nevelnek, és hogy te egykor veszélyessé válhatnál jogaira nézve. Célját elérte, mert a nép fel van ingerülve ellened, de egy merész lépés más fordulatot fog adni az ügynek. Mi, a kik itt körödbe összegyűltünk, mindnyájan barátid vagyunk, s velünk bármely órában rendelkezhetel. Szólítsd fel a fiatal hadsereget s ez az első szóra a legnagyobb lelkesültséggel fog követni a lázadók ellen; a nem várt eseményre a nép zavarba jön s kész a diadal!

— Istenemre! Villeau te jól beszélsz — kiáltott fel Péter kitörő örömmel — ha terved, melyet magamévá teszek, sikerülni fog: országom első emberévé teszek.

Villeau meghajtá magát az ifju czár előtt.

— Addig is — szólt amaz — seregünk főparancsnokává nevezlek ki, szedd rendbe azt és én majd előadom neki tervemet. Gyors cselekvésre intelek. Pár nap múlva indulunk.

Sokáig beszélgettek még, végre a park kapujához érve a szokásos üdvözlés után elváltak.

Más nap, midőn a reggeli harangszó megkondukt, Péter felszólítására a sereg főtiszteivel együtt a templomba gyűlt, mindenki feszült figyelemmel várta a történéseket; kis idő múlva az ifju czár is megjelent egyszerű egyenruhájában, szelid arcvonalaival némi izgatottsággal, s miután a kis sereg helyet foglalt, villogó szemekkel, büszke arczkifejezéssel szólt:

— Barátim! hogy felszólításomra mindnyájan megjelentetek, vegyétek köszönetemet; nem pusztá szeszélyből vagy gyermekjátékból tevém ezt, hanem hogy elmondjam, mit úgy hiszem, mindnyájan tudtok, mily nagy események várnak reánk. Az ármanyt, a cselszövényt, mely Moszkvában oly nagy izgatottságot, forrongást idézett elő, csirájában el kell fojtanunk. Ti ismeretek engem úgy mint terveimet s most midőn segélyre van szükségem, hogy azokat

valósíthassam, mutassátok meg, hogy férfiak is tudtok lenni, ne maradjon közöleték senki hátra, ne hagyjuk kardunkat hüvelyében. Csak akarat és lelkesültség kell — s úgy nincs akadály, mely utunkban gátolhatna. A ki ragaszkodik hozzám az követni fog!

E szavakat kitörő lelkesedés váltá fel.

— Megyünk, megyünk! Vagy meghalunk dicsően, vagy Péter lesz a czár!

A kardok kirepültek hüvelyekből s a jelenlevők hosszas éljenzések közt vállaikra emelten vitték ki az ifju czárt a templomból.

— — Pár nap múlva a kis sereg elhagyta régi lakhelyét s Villeau vezérlete alatt sietett Moszkva felé; a fiatal parancsnok hihetetlen ügyességgel vezette át a legjárhatatlanabb utakon, erdősegeken, s mindig derűtségben tudta tartani ifju bajtársait. A merre elvonultak a nép csatlakozók hozzájuk s így a maroknyi sereg mindinkább növekedett.

Idézzük itt a történelem szavait, mely azt mondja, hogy a lázadás, mely Zsófia izgatására a nép és Strelieczek közt kitört, Péter által 1689-ben csodás hirtelenséggel elnyomatott. Hihetetlen de még is igaz.

A fiatal czár eszélyes barátjának Villeaunak köszönheté azt, ki bajtársaival oly ügyességet tudott kifejteni, mely az egész világot bámulatra ragadta.

Itt kezdődik tulajdonképen Péternek egyeduralkodása. A nép örömrivalgásokkal tevé fejére a koronát, teljhatalommal ruházván fel őt.

Péter nénjét Zsófiát kolostorba záratá, Villeaut pedig, adott szavához hiven, országa első emberévé tette.

Ezután megkezdte a birodalom teljes átalakítását. Iskolákat alapított, állandó hadsereget szervezett, melynek segítségével hatalmát az Azowi tengerre is kiterjesztette, tetteiben mindig Villeau tanácsát követvén.

Villeau az ujjlag szervezett hadsereg-nél elfoglalta állását s mind végig hű tanácsadója maradt a czárnak.

Péttert tudványa nem hagyá pihenni egy perczig sem.

Évek múlva, miután hatalmát megszilárdítá, utazásra határozta el magát, Hollandiát, Angol- és Németországot bejárta,

hogy a külföld tudományos intézeteit meglátogatván, azok szellemében reformálja rengeteg birodalmát s népének egy szebb jövőt teremtsen. Nem mellőzött el semmit, a történelem szavai szerint a *hajó építést mint ácsinas tanulta Hollandiában*. A zenét, festészetet véghetetlenül kedvelé.

A küludvarok keresték barátságát s utazásában minden fejedelem tárt karokkal fogadá.

Azonban a nép nem volt barátja ujtásainak s nem tetszésének több izben jelét adá, Péter figyelembe se vette azt s tovább folytatta megkezdett tervét.

Épen Bécsben mulatott, midőn hirül vevé, hogy a nép ujolag felzendült ellene, melyet a művelt, eszélyes Villeau sem tudott elnyomni.

Péter hirtelen összeszedvén magát, Moszkvában termett, s ha a történelemnek hitellességet tulajdoníthatunk, 5000 embert végeztetett ki a legrettenetesebb kínzással.

A zendülő katonaságot épen úgy büntette, mint a népet.

Villeau, ki legjobb barátja volt egész életében, sem kerülhette el gyanuját.

Nem hallgatva semmi figyelmeztetésre, vérpadra hurczoltatá őt s a bakó szerepét átvéve, saját kezével mérte rá a halálos csapást. . . .

Igy vérzett el ártatlanul az a férfi, ki egész életében jótevője, hive volt annak, ki nek kezéből a halált vevé.

Élő példája ez annak, hogy Péter pusztá gyanuból mily bosszu álló tudott lenni.

A népnél több ellentállásra nem talált, szótlanul hajtá meg előtte térdét az egész ország.

Hogy birodalmának reformátora volt, semmi kétséget nem szenved, azonban élete vége felé valóságos zsarnoka volt a népnek!

KONDOROSI DÖMÖTÖR.

A CSÁSZÁRFÜRDŐBEN.

1964-ben augst. 24-kén.

Tetszik tudni, hogy én falusi asszony vagyok, s így tetszik tudni azt, hogy miután Pestre jöttem, el kell mennem a császárfürdői bálba, mert ha hazaérve nem tudom kedves barátnéimnak elbeszélni, hány volt, miféle csipkét, milyen derekat, milyen czipőt és milyen orrokat visel Pesten az elegáns világ, rögtön kizáratom barátnőim kegyéből. A fogadóban meghozattam magamnak a „fővárosi lapokat“ s abban megkerestem, hogy hol lehet jegyet kapni. Rettentő dolog! az egész rendező-bizottmány férfiakból áll. Szörnyűség! tessék elképzelni ijedelmemet, mikor ezt megláttam! A nemes rendezőségnek egy tapját sem ismertem, ha hozzájuk küldök, nem adnak jegyet, mert ők igen szigorú morál dolgában, s előbb megnézik a nőket, s ha lavaterismusuk azt súgja nekik, hogy tudjuk a katekizmust meg a hiszekegyet, akkor „szerencséjüknek tartják“ — ha szolgálhatnak egy meghívással, de ha azt nézik ki valakiből, hogy . . . (és kérem! e tekintetben bámulatraméltó éleslátással bírnak, ami csak a nagy tapaszt-

taltság következménye lehet)... akkor „igen sajnálják“ — de a jegyek már elfogytak. — Tehát személyesen el kell mennem. Jól van, elmegyek. Úgy névből ismertem már nagyobb részét a bizottmánynak, kiválasztám tehát a legidősebbet és legifjabbat közülök, hogy azok egyikéhez megyek el. Azt hittem Bujósdy úrhoz már Húzdý úrhoz még el lehet menni. — Oh! csalódtam, szörnyen csalódtam, de nem csuda! mert tetszik tudni, én tapasztalatlan falusi asszony vagyok.

Először elmentem Bujósdy úrhoz, nem volt otthon. Az inastól tudtam meg ezt, ki kezet csókolt s két percz alatt tizenötször hajtotta meg magát előttem. Hm! gondolám magamban, az inas nagyon udvarias, talán sok dolga van nölátogatókkal. — Hm, hm!

Elmentem tehát Húzdý úrhoz. Egyszép szobalány (hm! ez gyanús! mondaná rá Dae-
moni Kiss József úr) azt mondta, tessék bemenni, az ifiúr otthon van. Ifiúr! no ez nem veszedelmes. A mutatott ajtó felé mentem, s midőn benyitottam, egy fiatalember ugrott fel a pamlagra, melyen akadémikus kénye-

lemmel heverve olvasott. Kissé meghökken-tem — de ő nem genirozta magát, hanem néhány phrázist hadarva el, azt mondta, tessék helyet foglalni. Megtettem s elmondtam, hogy mi kell nekem. Ő rám nézett műértő tekintettel és „szerencséjének tartá“ ha meghívással szolgálhat, aztán még vagy öt percreig beszélgettünk, s mikor eljöttem, csudálkozni kezdtem rajta, mikép tudhatta ő, hogy vidéki vagyok? mert azt kérdezte, hogy „meddig mulat még itt nagysád?“ — furesa! vagy annyira kilátszik belőlünk szegény falusi asszonyokból a falusiasság, hogy még ilyen fiatal gyermek mint Húzdy úr is kilátja belőlünk — azaz hogy bocsánat! Húzdy úr csak korára nézve gyermek még, (a rossz nyelvek azt mondják róla, hogy még nincs húsz éves!) de én, aki olvastam tőle néhány impertenens novellát, meg tárczacikket, meg vagyok róla győződve, hogy, ha testileg nem is, szellemileg már megvan harmincz esztendő.

A meghívás megvolt, jegyet váltottam s estve elmentem a császárfürdőbe. Amint az udvarba léptem, a bejáratnál egy pár veresmásliis gentlemann fogadott, s megmondta hogy merre kell mennem. Alig ültem le helyemre, egy talpig magyarosan öltözött ifjút látok magam felé közeledni s benne fölismerem Húzdy urat: alig volt azonban időm e megjegyzést tenni, mert Húzdy úr egy pillanat alatt ellöttem termett s bemutatá Bujósdy urat. Ekkor láttam be roppant csalódásomat. Bujósdy úr kedves, szeretetreméltó fiatal ember, keresztlevelének dátuma alkalmasint el van hibázva, vagy ha nem, akkor nála megfordítva áll a dolog, mint Húzdy úrnál, neki a lelke fiatalabb. —

E percztől fogva „biztosítva“ voltam. Mikor a férfiak meglátták, hogy e két urral beszélgetek, csak úgy tódultak felém — (lám! mindenben a világon lehet valaki tongeber!) és Húzdy urak egymásután mutat-ták be nekem piros másliis társaikat, Darázs Feri, Kapósy, Nagypénteki Kálmán, Kassay Ede urakat, és más másli nélküli fiatal embereket, mint Berczy Árpádot, dr. Masanczky Tihamért, Eviczky Benőt, s több urat, kiknek neveire azonban már nem emlékszem. Rettentően kapkodtak utánam, öt percz mulva egész éjjelre el voltam engagirozva, s meg vagyok győződve, hogy kiteszik ne-

vemet az ujságban. (Hogy fogja majd a méreg enni otthon Somayné meg Iványinét, ha ezt látják!) —

Az első francziát Kapósy urral tánczoltam. Szeretetreméltó fiatal ember, a legutolsó divat szerint fésült szőke szakállal, fényes lakcsizmákkal. Társalgása a leghibátlanabb ujdondászstyl. A hatodik figura végén egy előfizetési felhívást csusztatott kezembe valami örökifju „leánykák“-ról irt könyvre.

A francia után következő csárdást Eviczky Benő fiatal íróval jártam. Eviczky ur szörnyü dühös csárdástánczos; ha a czigányzenét meghallja, mintha parázs volna a lába alatt, neki ered a táncznak, arcza és nyakkendője kipirosodik, s aztán, ha a táncnak vége van, ismét visszakapja szokott conventionális színét, de csak az arcz, a nyakkendő megmarad pirosnak, mert ő mindig vörös nyakkendőt visel.

Miután Eviczky Benő ur a csárdásban kifárasztott, jött ismét Húzdy czeperlizni-Hallom, hogy ezen urnak pártfogolása útján jött be a tánczrendbe eszegény táncz, melyre tavál még anathéma volt mondva. Jártuk a czepperlit jó ideig, aztán tánczosom átadott Berczy Árpád urnak, kivel a mazurkának hágtunk nyakára. Az igaz, hogy ez derék két fiatal ember, jó barátok, megosztznak még a tánczosnőjokon is.

Jött ismét egy francia, melyben tánczosom volt az örökifju Bujósdy ur, vis à vis-m pedig Darázs Feri. Meg kell vallanom, miszerint igen jól mulattam. Bujósdy ur szellemdús, kedves társalgó, mintha egy virágkosarat hordana magával szüntelen, s abból osztogatna a választott hölgyeknek; és igaz ugyan, hogy néha virágjának tövise is van, a mi jól megszur, de legalább a kosarat sosem adja oda egy nőnek, azt mindig magának tartja meg. Talán emlékebe kapta valakitől, azért örzi oly nagy figyelemmel. Vis à vis-mmel is mulattam volna egy kicsit, ha ő szóhoz juthatott volna; de mindig úgy jártam vele, hogy mikor a tourban találkozva nekem valamit mondani akart, mire kimondta, már tovább kellett mennem s így a nekem szánt udvariasságok mindig másnak jutottak.

Ezután egy csárdás következett, mely alatt tánczosom, Reszenák Ráfael ur, igen jól

mulattatott. Kedves, ártatlan fiucska, de nagy tudományos képzettséggel bír. Annyi bizalommal birt irántam, hogy elmondta a moszolnioki részvények egész szervezetét — alkalmasiut ezeket tette tudományos vizsgálódásainak tárgyává — és aztán oly lelkesedetten beszélt valami cémentvizről, hogy végre is, nem tudtam, a tudóst vagy költőt bámuljam-e benne inkább, vagy azt, hogy nagyon „jó fiu“-nak látszik.

A füzér-tánczot dr. Masanczkyval jártam. Eleinte azt hittem, a doktor ur szerelmes belém, oly epedő tekinteteket vetett rám, s hangja oly sentimentális volt, mint egy szabadalmazott első szerelmesé, de aztán fájdalomra be kellett látnom, hogy csalódom, mert ő épen oly érzélgős hangon beszélt egy tüdőgyuladásról, melyben mult héten egy öreg urat üdvözített, s ép oly ábrándos tekinteteket vetett — a mint utóbb láttam — azon adag beafsteakra, melyet vacsoránál elfogyasztandó volt.

Miután már annyira elfáradtam a tánczban, hogy pihenni jött kedvem, egy ismerősnőmmel leültünk egy asztalhoz valamit. . . . Nem, ezt a prózai szót ki nem mondom.

És most — föl a kalappal hölgyeim! egy végtelen fontos fölfedezést tettem. Remélem, hálával fognak irántam viseltetni, ha elmondom.

Asztalunk mellett egy nagy hosszú asztal körül ült mintegy tizenkét fiatal ember, heves társalgásnak eredve. Női neveket hallván említett, figyelni kezdék.

— Fel kell olvasni a neveket, melyek eddig fel vannak írva, mondá Bujósdy ur mire Kapósy József ur egy darab papírról olvasá: A. Fanni, B. Jetti, C. Hermin, D. Cornélia stb. stb.

— Nem maradt ki senki? kérdé Húzdý ur.

— De bizony, vágott bele Bercy, X. Armandine.

Oh! kiáltott fel Macsóky ur szarkasztikus mosolylyal.

— Bele kell tenni! ismétlé Bercy dühösen felugorva s öklével az asztalra csapva, nagyon jól tánczol, én engagirozva vagyok vele a jövő bála.

— Ugy? — betesszük! hangzott tömegesen.

— Hát Y. Angiolina? — kérdé Kassey ur.

— Nem szép! mondá ki az ítéletet Húzdý.

— De én járok a házhoz.

— Ugy be vele. — Beletétetett.

— Q. Lucretia! kiálta fel Macsóky.

— Oh! sohajtott Kapósy.

— Bele kell tenni, ismétlé Macsóky. Lucretia tizenkét év óta minden bál referádban meg volt említve, nem tehetjük rajta azt a csufot, hogy most kihagyjuk.

Általános nevetés közt beletétetett.

— Xy. Arabella! hangzott Bujósdy ur ajkairól.

— Ne compromittáljuk aesthetikai izlésünket, ellenveté Darázs Frigyes.

— De én félig meddig megígértem már a mamájának.

— Ugy hadd jöjjön bele, hanem oda kell melléje írni, hogy „szellemdús“ — szólt Húzdý ur.

— Már akkor Yz. Cleopatra sem maradhat ki! mondá Kapósy.

— Egy francziát tánczoltam vele, szólt Bercy, s mindig arrul beszélt nekem, hogy ő tudta a klastromban legjobban a leczkéit.

— Akkor jó lesz odatenni, hogy „bajos.“ Elfogadtatott.

— Hát Zx. Beata? kiáltott fel Húzdý.

— Minek? kérdé valaki.

— Hát azért, viszozza Bercy, mert Pista udvarolni akar neki.

— Vagy ugy? — Belejön.

— Fiuk! elfeledtétek Yx. Sybillet, szólt meg Dr. Masanczky.

— Oh! felelt Kapósy, az apám jogászkorában udvarolt már neki.

— Mindegy, de három emeletes háza van! ellenveté Dr. Masanczky.

— Ki nem maradhat!

Ez is beletétetett.

Még egy ideig folyt a társalgás, de mi elfogyasztván fagylaltunkat, visszamentünk a táncz-emelvényre; ismét gazdagabban egy tapasztalással, egy csalódással.

Látnom kellett, hogy csinálják a bálkirálynékat!

Szivem el volt keseredve, csak az az egy dolog vigasztalt, hogy az én nevem ott volt már az eredeti lajstromban, nem mondtak rá semmiféle megjegyzést.

Nem sokára vége volt a bálnak . . . de jaj! most veszem csak észre, hogy nem néztem meg a nőket jól, nem tudom majd ott.

hon elmondani, hogy mi a divat most Pesten! — No, de majd kivágom magamat valahogy, elmegyek a „Hölgydivatlap“ szerkesztőjéhez, majd ad az aztán — szabás-mintákat is. Bizony nem is csuda, hogy nem

volt időm az asszonyokat nézni, én mindig a férfiakkal voltam elfoglalva, de hiszen ez megbocsátható dolog, mert hiszen . . . tesszik tudni, én tapasztalatlan falusi asszony vagyok.

ZSUZSIKA.

T Á R C Z A.

EGYVELEG.

-- (Goethe és Napoleon.) 1808 szeptemberben, Francia- és Oroszország császárai találkozást tartottak Erfurtban, kíséretükben jöven kisebb hatalmasságok csoportja. Fényes látvány volt. Talma és a császári színház személyzete Párisból francia tragoediákat „királyokból álló parterre“ előtt játszották. Egészen elől földszint ült a két császár bizalmas beszélgetésben, valamivel hátrább a királyok, végül az uralkodó hercegek és trónörökösök. Az egész földszinten nem lehetett mást látni, csak egyenruhákat, rendjeleket és szalagokat. A földszinti páholyokban magasrangu tiszték és császári államhivatalnokok ültek, az első emeleten hercegnők. A császári testőrség gránátosaiból erős csapat állt tiszteletőrségül a színház bejáratánál. Ha egyike a császároknak érkezett meg, a dob háromszor pergett; ha egy király jött, csak kétszer. Tévedésből egyszer a württembergi király a háromszoros dobpergés tiszteletében részesült; akkor boszusan kiáltott ki az őrtálló tiszt: „aisez-vous, ce n'est qu'un roi“ — elhallgassatok, hiszen ez csak király.

E congressus alkalmával igen barátságosan fogadta Napoleon a waimari herceget, Goethét és Wielandot is. Goethe szeptember 29-én Erfurtba hivatott s jelen volt ez este az Andromache előadásán; másnap a hercegnél nagy ebéd volt, este a Britannicust adták. A „Moniteur“ október 8-diki számában a többi magas vendégek közt Goethet is nevezi, ki „teljesen méltányolni látszik színészeinket, és mindenké előit csodálni az előadott műremekeket.“ Október 2-kán a császárhoz vezették őt audientiára. A császárt a reggeli mellett találta, oldalánál Talleyrand és Daru, háta mögött Savary és Berthier. A többit hagyjuk, hogy Goethe maga beszélje el; a rajz, melyben ez erfurti napokat lefesti, igen jellemző.

„A császár int, hogy jöjjen közelebb. Én illő távolságban állva maradok előtte. Miután figyelmesen rám tekintett, szól: vous êtes un homme. Én meghajtom magamat. Ő kérdezi: hány éves ön? — Hatvan. — Ön jól megtartotta magát. Ön tragoediákat írt. — Én feleltem annyit, a mennyi szorosán szükséges volt. Ekkor Daru vette át a szót, ki, hogy némileg hizelegjen a németeknek, kiknek oly sok fájdalmat kellett okozni, tudomást vett a német irodalomról; a mint a latinban is nagyon

jártas volt, sőt Horácznak kiadója is volt. Olyanformán szólt rólam, mint az én pártfogóim Berlinben méltóztatnak szólni, legalább az ő gondolkozásmódjukat s az ő érzületüket ismertem föl benne.

„Hozzáette még aztán, hogy a francziából is fordítottam és pedig Voltaire Mahometját. A császár viszonzá: nem jó darab, s igen körülményesen kifejtette, mily helytelen, hogy a világhódító oly kedvezőtlen rajzot ad magáról. Aztán a beszédet Wertherre fordította, melyet át meg át kellett tanulmányoznia. Több egészen helyes megjegyzés után egy bizonyos helyet jelölt ki belőle és szólt: „miért tette ezt ön? ez nem természetes“, a mit részletesen és tökéletesen helyesen kifejtett.

„Derült arccal hallgattam rá s elégedett csolylyal viszonzám: hogy ámbár nem tudom, hogy valaki ezt az ellenvetést tette volna nekem, hanem én egészen helyesnek találom s megvallom, hogy e helyen van valami a mi valótlan. Azonban, tévém hozzá, a költőnek talán megbocsátható, ha egy könnyen föl nem fedezhető mesterfogással él, bizonyos hatások előidézésé végett, melyeket egyszerű természetesen uton nem érhetett volna el.

„A császár ezzel megelégedettnek látszott, visszatért a drámára s nagyon jelentékeny megjegyzéseket tőn, mint az, ki a tragikai színpadot a legnagyobb figyelemmel szemléli, hasonlóan valami élő bíróhoz, s a mellett igen mélyen érezte a francia színpad eltérését a természettől s a valóságtól. Roszálólag nyilatkozott azon tragoediákról is, melyekben a sors szerepel. Azok egy homályosabb időbe valók voltak; mit akarnak most, mondá, a sorssal? a politika a sors.“

A társalgás majd egy óráig tartott. Napoleon igen kegyes volt, kérdezősködött Goethe családjára felől, s majd minden mondatához hozzátette: qu'en dites-vous? (mit mond hozzá Goethe ur?) Mikor Goethe eltávozott, kíséretéhez fordulva ismétlé: voila un homme! (ez — ember!)

Néhány nappal azután Napoleon Weimarba ment s nagy ünnepélyek tartattak tiszteletére; a többi közt egy vadászat a jeni csatatéren, nagy bál az udvarnál, s Voltaire „Caesar halála“-nak előadása, melyben Talma Brutust játszotta. A bálban hosszasan társalgott Napoleon Goethével és Wielanddal, beszélt a régi és az új irodalomról, beszéd közben érintette Shakespearet, kit, mint francia, föl nem birt fogni, s így szólt

Goethéhez: csodálkozom, hogy oly nagy szellem, mint ön, nem az élesen határolt költői nemeket szereti (les genres tranchés). Goethe válaszolhatta volna neki, hogy a nagy szellemek majdnem mind épen ellentétei voltak annak, a mi tranchés, hanem természetesen nem az ő dolga volt a császárt oktatni.

Némely megjegyzések után a tragoediát illetőleg úgy vélekedék Napoleon, hogy Goethe írja le méltóságtejtésebb módon Caesar halálát, mint Voltaire. „Az főfeladata lehetne az ön életének. Meg kellene benne mutatni a világnak, hogy Caesar boldogította volna az embereket, ha időt hagyta volna neki, roppant terveinek kivitelére.“ — Önkénytelen kell, hogy eszébe jusson itt az embernek Goethe ifjúkori terve, tragoediát írni Julius Caesarról; mily egészen más lett volna ez, mint az a genre tranché, a mit Napoleon oly nagyon csodált.

Elfogadhatóbb mint ez ajánlat, hogy tragoediákat írjon ily öreg korában s hozzá még napoleoni iránytragoediákat, elfogadhatóbb volt a meghívás, hogy jöjjön Párisba. „Jöjjön ön Párisba, én követelem azt öntől; ön ott nagyobb világnézetet nyer, s roppant tárgyakat talál költői termékei számára.“ Miután Goethe még soha nem volt egy nagy világvárosban, mint Páris vagy London, a meghívás nagyon csábító volt rá nézve. Mint a kancellár Müller mondja, sokat beszélt vele Goethe arról, vajjon mennyibe kerül ily utazás és mi módon élnek Parisban, hanem ez akkor még nagyon hosszú utazás kényelmetlensége és saját előhaladott kora megakadályozták tervének kivitelében. (Vége következik).

SZINHÁZAK.

Nemzeti színház. Augustus 24. *Sheridan.* Francia vigj. Langlé Ailictól 4 felv. A czimszerpet Lendvai hatással adja.

— 25. *Borgia Lucretia.* Donizettitől. A legfelségesebb olasz operák egyike. Csakhogy mostanában mire sem tódul a közönség, mint hajdan, a nem régmúlt jobb időkben.

— 26. *Három Maupin,* vagy *Maintenon asszony kora.* Szinmű 5 felv. Francziából Feleki. — Miután régen irtunk tüzetes jelentést, hogy a vidéki tisztelt közönség tudja, kik most nemzeti szinpadunk főszereplői, adjuk itt az új nemzedék közt e szinmű szerepkiosztásnak jegyzékét: Moyon — Benedek; neje — Szigligeti Jolán; D'Aubigné — Feleki; Beatrix — Szöllösi-Niczky; Katarina — Lendvayné; dr. Albert L. — Lendvai; Navailles hg. — Szilágyi S.; Herczegnö Prielle C.; Maupin János — Szerdahelyi; Sabi-

ne, — Szigligeti Anna; Godivet — Benkő; Hubert — Szathmáry; Zürich asszony — Némethtyné stb.

— 27. *Faust.* Opera. Carina, mint kinél jobb Margarétát képzelni sem tud a közönség, mindig tündököl e darabban, melynek még egyre legnagyobb közönsége van.

— 28. *A lelecz.* Népszinmű, 80 arannyal jutalmazott, Szigligetitől. Üres ház.

— 29. *Szen-Iván-éj, álom.* Shakespeare bohósága.

— 30. *A fehér nő.* Ez is igen kedves opera, (Boieldieutől) hanem azért az igazgató uron kívül alig láttunk még néhány páholyvendéget, a földszint is csak félig telt meg, az is nagy részt ingyenjegyes. Pedig N. Huber Ida (fehér nő) Pauliné (Jenny) oly gyönyörűen éneklék ez oly elandalítólag édes dallamü operát; Ormay jól énekelt s még jobban játszott, Kaczvinszky (Mac-Irton) pedig, mintha csak született békebíró és kiváltképen kiküldött árverést intéző lett volna, és Kőszeghy mindig subintelligitur — allattomban értetődik. De hogy igazságosak legyünk mindenki iránt, még meg kell említenünk, hogy Oroszi Róza sem megvetendő, s Morvai olyan paraszt, comme il faut. Hát Pauli? ... Pauli? uram bocsá! Paulit majd elfeledtük! Ő egy fiatal angol katonatisztet játszott, és meg kell adnunk, hogy a trico senkinek sem áll oly jól színházunknál, mint Paulinak. Azt sem tagadhatja meg az irigység sem, hogy hangja, ha nem fölöttébb erős, annál kedvesebb, és azt hisszük, nem a kisebb rész véleményét mondjuk ki, állítván, hogy egybevéve mindent, örömesebb hallgatjuk Ceresánál. — De talán elég lesz ennyi egy estéről. Több nap mint kolbász!

— 31. *Lignerolles Luiza.* Francia vigj.

Népszínház. Augustus 24. *A Georgiai nők.*

— 25. *Dunanan apó.*

— 26. *Genovéva.*

— 27. *Dunanan apó.*

— 28. *Georgiai nők.*

— 29. *Dunanan apó.*

— 30. *Georgiai nők.* Hogy játszanak? Van-e közönségük? Kegyes olvasónő, bocsáss meg, erről még csak nem is hallottunk semmit. Ugy látszik, az embereket most jobban boszantja az, legalább magunkról ítélve, hogy oly förtelmes rossz idő jár, s a városligetbe nem mehetünk vacsorálni. Egyébiránt, a mint a föntebbiekből látszik,

folyvást játszanak, tehát még élnek, éldegélnek, szegények. Az Isten tartsa is meg őket a haza és nemzet kitelhetőleg minél nagyobb dicsőségére és mindnyájunk örömére, meglegedésére.

PESTI HIREK.

— A „*Látcső*“ tehát csakugyan megszűnt. Nevezetes, hogy majd minden lap sajnálkozik fölötte, sőt egy némelyek kárhoztatják is a kiadót megszüntetése végett. Csatlakozunk mi is a sajnálkozók táborához, s ohajtjuk, hogy fővárosunkban mielőbb következék el azon állapot, melyben egy ily életrevaló kis helyi lapnak legalább is ötször annyi előfizetője legyen, mint most a „*Localblatt*“nak, mely magyarellenes elfogultságában, mint a „*Látcső*“ tudja, még a paprikát is *rothe pfeffernek* nevezi.

— A *nemzeti színház* dolgai sem a legjobban vannak. A régi jelesek fogynak, elzüllenek, részint elidegenülnek, s mindannyian elkedvetlenednek. Ugy állunk, hogy drámát alig, nagyszerű tragoediát épen nem adhatnak elő. Egressy beteg; Jókainé gyöngélgedő; Tóth lábbadozó; Felekiné nincs szerződve. Tehát épen a legjobbak hiányzanak. Ennél fogva az ígért magasb drámai előadásokra alig van kilátás. És az opera? Bizonyynyal segédtagok igen jelesek vannak, de nincs egy vagy két igen jeles, nincsen hogy úgy mondjuk, egyetlen *csillag*, minő a színházra fényt árasszon, s határozott fölényben tartsa a többi vetélytárs fölött, minőkül birtuk azelőtt Schodelnét, Lesni-ewskát, Hollósyt, s minőkre — már tudniillik egyszerre csak egyre — mindig szükség van, s jól számító, értelmes igazgatóságnak mindig azon kellene lenni, hogy ez *első* helyet töltse be minél jobban, mert ezer a példa, hogy egy rendkívüli mellett egy csomó középszerű tagból álló társaság sokkal több vonzerőt gyakorol, (például R. Stori, Levassor, Aldridge s az operában a fönn nevezettek,) mint sok jó segédszínész, egyetlen rendkívüli tag nélkül. E szempontot nem akarja elfogni a jelen igazgatóság, ezért tartjuk mi az ő eljárását minden eddigénél hibásabbnak.

— Az a kecskeméti polgártárs, ki bajuszát tette föl díjul a csányi s hevesi dinnyékkal való versenyben, ha Pestre jönne, mélt. *Fogarasy* ur városligeti nyaralójába — minden bizonynal bajusz nélkül maradna, ha az a lelkes és vendégszerető gazda, ki emez idylli, boldog szenved-

délyének foglalkozása közben már egyéb, nagyobb diadalokat is ült, kegyelemből el nem engedné a győzelmi jelet, mely egy magyar bajusz alakjában bizony nem közönséges trophea, s alig létezik a párisi hadastyán palota napolioni ereklyéi között. Ugyanis, hogy az ő dinnyéi valjon nem jobbak-e a csányiak, hevesieknél, arról, mint az övéivel ismeretlenek nem szólhatunk; de hogy Fogarasy ő mélt. dinnyéi jobbak a csányiaknál, hevesieknél, azt már bátrak vagyunk azon személyes tapasztalás után állítani, melyben részesülni e napokban szerencsések voltunk. Egy oszonna e dinnyékből, a legkedvesebb gyönyörök közé tartozik, magának ez olympi gyümölcsnek termelését pedig, azon magas műkertészi fokon, melyen azt e kies nyaralóban látjuk, fővárosunk egyik ritkaságának nevezhetjük. Egyik régi költőnk verse, de még régibb közmondás szerint is, a dinnyéből négyet ötöt kell szelnünk, míg egy jóra lelhetünk, — itt ez állítást a tudomány megczáfolta, miután a termelő képes oly, csaknem bűvészetnek tetsző, biztossággal előre meghatározni dinnyéi minőségét, hogy például tiz-tizenkétfelé dinnyét fölvágatlan osztályoz, azután egymásután adhatja föl, és az mindegyik fokozatosan jobb a másiknál. De hire is van e dinnyészetnek, s nem csak hazánkban tartatik utolérletlennek, de még külföldön is nagy hitelnek örvend, minek bizonyossága, hogy ez idén is 90 ft. ára maggot vettek innen Párisból. Szép tanulság, hogy ipar és tudomány a sziklát és homok siványt is megtizszerezheti értékben. Azért hát csak jöjjön ide kecskeméti dinnyeversenyző hazánkfia — azaz hogy bizony ne jöjjön, ha bajusza kedves, mert biz Isten, anélkül megy haza!

— Az *akadémiai palota szobrairól* hiteles forrás után jelenthetjük, hogy azon diszitmények sorában, melyek szemben a Lloyd-épülettel a palota főhomlokzatán lesznek alkalmazva, a nagy terem fölött az Izsó által faragott ország címerén és a hasonlóképp általa készült s azzal egy sorban látható 8 génuszon kívül, az akadémia hat tudományi osztályát: a nyelvtudományit, bölcsészetit, törvénytudományit, történelmit, természettudományit és matematikait, a hires Rauchnak egy jeles utódja, Wolf berlini szobrász és tanár mintája után készült hat alak fogja allegoraiailag ábrázolni. Ugyan így, a Dunára szolgáló homlokzaton, a kis terem fölött, négy alak a költészetet, államtudományokat, archaeológiát és földtant.

A fő- és a Dunára, meg az akadémiai utczára szolgáló homlokzatok szegletein, és illetőleg végsein, színvonalban a második emelettel, a tudományok fejlődésére hatalmasan behatott, és a képzőművészetben kulmináló férfiak alakjait foguk látni: Révaynkát — Izsó által készült minta után, — Newtonét, Leibniczét, Des Cartesét, Galileiét, és Rafaelét: ez utóbbiakat is mind jeles művészek mintája után készítve, azon öltözék és viseletben, mely azon koré vala, melyben éltek. Végre az akadémia polatájának belsejében számos fülke alkalmaztatott a földszinti, első és második emeleti tornácok hosszában oly czélből, hogy jeles iróink és tudósaink szobrait befogadják. Hiszszük és reméljük, írja a „M. Sajtó“ melyből e tudósítást átveszszük, hogy nincs távol azon kor, midőn ezeket is be fogja tudni tölteni a hazafiui kegyelet.

— *Grigoletti fölfeszített Krisztusa*, nagy olajfestmény, e hó 26-dikán érkezett Esztergamba s a napokban a keresztoltár kevésbbé sikerült falfestményeit akarják vele eltakarni.

— A „*Falusi Gazda*“ igen szép műmelléklettel lepte meg előfizetőit. Ez egy gyümölcs- és veteménycsoportozatot ábrázoló olajnyomatu kép, melynek izletes összeállítás és rajza a művészek kivitele pedig Engel és Mandello műintézetének válik becsületére. A kép közepét egy szép turkesztán dinnye foglalja el s melléje diszitményül jobbról fehér virágu de Gracea, balról tarkavirágu csicseri borsó van alkalmazva. Oldalt jobbról egy szép pomázi rhambur-alma s négy, egy száron nőtt hessenburgi üveg-megygy, balról egy óriási egri körte s egy roppant nagy paradicsom-alma látható. Az előtérben van egy egész és egy fölvtárgott duránczai őszi baraczk. E csoportozatot még egy jobbról alkalmazott vörösvirágu borsószál s balról egy letört, kinyilt sárga thearózsa egészíti ki. Mindenesetre igen figyelemre méltó kép a „Korona-orzások“ s más ehhez hasonló műmellékletek korában.

— *Berczik Árpád* sikerült kis vigjátéka „Egy szellemdus hölgy“, mely minthogy Felekiné még mindég nincs szerződötve, eddig nem adatott, legközelebb Lendvainéval színre kerül. Ugyancsak ez ügyes fiatal irótól egy új egyfelvonásos vigjáték fogadtatott el a drámabíró bizottmány által.

— Kalocsa Róza, kinek neve a szépirodalmi lapok olvasói előtt is jó hangzásu, a pesti leány-növeldék egyikét, mely Csapliczki Francziska ve-

zetése alatt szép virágzásra s méltó hirre emelkedett, hir szerint, átvenni szándékszik.

— *Bródy Zsigmond*, a közelebb megszünő „Látcső“ szerkesztője Párisba megy s journalistikai tanulmányainak gyarapítása tekintetéből hosszabb ideig fog ott tartózkodni. Sikert és szerencsét kívánunk a derék fiatal irónak.

— Az „*Üstökös*“ és „*Bolond Miska*“ szerkesztőinek egyesült humoristikus naptára a jövő héten meg fog jelenni. Annak idején tartalmát közölni fogjuk; addig is, aki a firmában bizik s mielőbb birni ohajtja, megrendelheti Emich G. kiadó hivatala által 80 kron.

— *Petőfi „János vitézét“* a budai népszínház, látványos műnek feldolgozva, csakugyan színre fogja hozni. A darabot Baltás Ferencz, a „B. Miska“ ezen új, de rövid idő alatt is megkedvelt dolgozótársa írja.

— *Csillag Róza*, a világhírü drámai énekesnő — mint hallik — a nemzeti színházhoz tiz vendégelőadásra ajánlkozott. Kár volna elszalasztani, kivált ha egy hozzá méltó tenoristát is birnának vele fölléptetni.

— Egy helybeli német lap a következő kis történetet beszéli el, melynek valóságáról ő jótáll. Egy fiatal falusi házaspár, ki a Sz. István nap és vásár alkalmából Pestre felrándult, nem akarta elmulasztani a hirdett és hirhedett „velencei éj“ megtekintését sem. Elindulnak tehát a császárfürdőbe. De a menyecske szép volt s nem egy pesti dandynak kezdett rá a foga fájni, végre egy a „legbátrabbak“ közül csakugyan vett is magának bátorságot, hogy a láthatólag szemérmes ifjú párhoz közeledjék, s oly behizelgő módon tudta nekik kiséretét felajánlani, hogy a gyanutlan férj volt, ki legörömostebb fogadta el azt. Így vezette a dandy őket Pesten a hajóra, a császárfürdőbe s ott egy vendéglőbe, honnan a „velencei éj“ alkonyodtakor a Dunapartra mentek a nagyszerű, még soha nem látott — humbug megtekintésére. A dandy már ekkor annyira benn volt az ifju pár kegyében, hogy bátran ajánlhatta fel karját a szép parasztmenyecskének, ki azt ártatlanságában el is fogadta. De a parton már ekkor ezrek tolongtak, s mi volt könnyebb, mint a dandynek a sokaságban eltévedni a menyecskével s elveszteni a férjet. A szép asszony kétségbeesve keresi szeretett férjét, de nem találván, végre beleegyezik lovagjának azon ajánlatába, hogy vele lakására menjen s ott várja be, míg a lovag majd

egyedül könnyebben feltalálhatja az elveszett férjet. A lovagnak pompás lakása van az uri-utcában; a szép nő elámul a szokatlan pompán s mire ámulatából visszatér, azt látja, hogy a dandy belülről bezárta az ajtót s valóságos örült rohammal rohan a bársony kereveten ülő pornó mellé, szelmet vallva és esengve. A nő valóban azt hitte, örülten van dolga, felugrik, a bátor de kissé erejevesztett dandyt leteperi a földre s a szabadkőzónak kezét összeköti saját vörös fejkendőjével, száját pedig, talán hogy ne harapjon, fehér zsebkendőjével zárja le; a kulcsot kezéből kitekeri, kisiet az ajtón, s alant a házmesternének azon megbizással adja át, hogy menjen fel a ténsurhoz, mert baja van. Aztán az utcán a legelső bérkocsira felkapva, siet szállásukra, hol férje már aggódva várt reá. A pórul járt lovagot a házmesterné feloldá kötelékei alól, s a lovag most, mint diadaljeleket, mutogatja a menyecske kendőit.

V I D É K.

— *Kuthy Lajos*, 1849 előtt népszerű beszélyés regényíró, az említett évben miniszter elnöktitkár, később cs. k. tisztviselő, Nagyváradon mult héten meghalt.

— A „*Zala-Somogyi Közlöny*“-ben következő naiv felhívás jelent meg: „Azon remény batorított tettemre, hogy — ha Zala-Somogy hölgyei lehetnek oly egyént, kivel életüket megosztani szándékoznak — talán e lelkes hölgyek egyike ide nyújtja kezét és szivét egy 23 éves, középtermű, szőke, kékszemű, művelt, 500 ftjövedelemmel bíró fiatal embernek. — Tehát hölgyeim, ne hagyjanak soká epedni, örvendeztessenek meg „N. B. 340“ poste rest. Babócsa czim alatt, levelük és arczképeikkel. A feltételek: 16—24 év, szép jó gazdaszony, jó erkölcsü és hü. Szigorú titoktartásról kezeskedem.“ Ez már a második házassági felhívás, mely e derék lapban nagvilágot lát.

— *Marosvásárhelyt*, a természettudósok ez évi nagygyűléséről Knöpfler Vilmos és Szabó József titkárok közreműködésével Mentovich Ferencz „Napi Közlönyt“ ad ki. — Összesen hét szám fog megjelenni, melyek a megjelent tagok névsorát, a gyűlés folyamát, tárgyait stb. fogják a közönséggel tudatni. Aug. 26-án már megjelent az első szám, mint ebből láthatni, a gyűlésre beirtak közt két hölgy is van: gr. Teleky Domokosné, s gr. Bethlen Miklósné. Sajnosan tudatja egyuttai a közlöny, hogy Haynald püspök a X-ik nagygyűlés elnöke, körülményei által akadályozva nem vehet részt a gyűlés teendőiben.

— *Ungváron*, e hó 8-kán este 9 óra tájban, délnyugati irányban egy láng vörös testet láttak

többen; minthogy azonban felhős idő volt, nem igen vehették ki, tulajdonkép mi volt. Nagysága változóan látszott, hol nagyobb, hol kisebb, néha megközelítette a teli holdét. A tünemény mintegy 5 perczig tartott, tudatlan emberek sárkánynak, mondották, már t. i. olyan sárkánynak, milyenen a garabonciás diákok szoktak nyargalózni. A tudósok pedig felőle bölcsen hallgattak.

— *Villámütés*. Kecskeméten f. hó 21-dikén, vasárnap d. u. egyik tanyán, a villám egy 15 éves leányt, ki a konyhaajtóban állt, agyonsujtott. A szegény leányt Halász Erzsébetnek hívták.

— *Győrbe* egy bécsi lap szerint nem rég egy tót asszony érkezett két gyönyörű gyermekével, egy kis fiúval meg egy kis lánnyal, ki alig volt több három hónapnál, s a piacon árulta őket. Egy fuvaros a fiúcskát 30 kron vette meg, s más nap a lányka is 50 krért kelt el, kit egy jómódu asszonyság vett meg. Hogy van az, hogy a humánus győri hatóság ilyesmit megenged?

— *Ki akar egy bajuszt nyerni?* Simonyi György ur Kecskeméten dinnye-csarnokot állított, s az erről értesítő nyomtatványban kinyilatkoztatja, „hogy bár a nóta is azt mondja, hogy „nincs édesebb a hevesi dinnyénél“ . . . ez mégis merő rágalom, s ő magyar ember létére bajuszt teszi fel zálogul, ha a mivelése után nyert Marsovszkydinnye meg nem veri akár a csányi-, akár a hevesi dinnyét.“ — Ugy látszik, hogy Kecskeméten is értenek — a reclamehoz.

VEGYES HIREK.

— *Posen* városában mult szombaton futótűzként terjedt el a hír, hogy a régi vásártér egyik háza falán egy Krisztuskép tűnt elő. S némi távolságban csakugyan egy férfialak homályos körvonalait lehetett kivenni. A tünemény magyarázata egyszerűen az, hogy az a ház egykor a jezsuitáké volt, s így igen meglehet, hogy azon a helyen valamikor régen lehetett Krisztuskép, a mely épen a megjelölt helyen a fedélről leomló esővíz által újra szembetünővé lett. Elég az hozzá; a kész csuda megvolt, s ezerek meg ezerek tódultak oda bámulni. Azonnal találkozott egy élelmes paraszt fiú, ki botjával a falról homokot fejtett, s azt a csodahívóknek pénzen eladta, kik közül némelyek anynyira mentek vakbuzgóságukban, hogy a csudatevő homokot ott a hely színén mindjárt megették. A többiek kendőikben és zsebeikben gondosan hazavitték. A néptolongság lassankint rendetlenkedési jellemet öltött, s midőn szombaton este egy szolgáló a ház egyik ablakából vizet öntött az utcára, a tömeg azt vallásos érzelmei megsértésül vette, s azonnal fölszedte a köveket, hogy a lak ablakait bedobálja. A rendőrség meg igyekezett gátolni a garázdaságot; de néhány ablakot mégis betörték, s csak egy a főúrságról elhívott erős őrzőnek, mely a tömeg szemelát-

tára töltötte meg fegyverét élesen, sikerült a népet eloszlatni. A rendőrség még az éjjel leverette a falat, melyen az állítólagos csodatevő kép volt s vásárnap délelőtt már csak kevés embert láttak az elpusztított darab fal előtt állani. Azonban vásárnap este ismétlődött a kihágás. Valaki azon új mesével állt elő, hogy a háznak a másik oldalán, a jezsuita-utczában a szűz Mária képe tűnt fel. A tömeg tehát este ismét oda tolakodott, polgárok és katonák között egyes veszevekések fordultak elő, s bár a rendőrhivatalnokok egész 9 óráig a legnagyobb mérséklettel igyekeztek a nagyobb zavart meggátolni, a botrány mégis annyira növekedett, hogy az utczákat katonasággal el kellett rekeszteni. A katonaság beavatkoztával a néptömeg izgatottsága még nőtt, fanatikus kiáltások hallatszottak s nagy kövek repültek a katonaság és rendőrség fejei felé; egy rendőrbiztos tetemesen meg is sebesült. A rendőrség, melynek egész személyzete jelen volt, nem szünt meg fáradozni, hogy a tömeget békés hazamenetelre bírja, a katonaság is rábeszélés által igyekezett a csendet helyreállítani, de a tömeg nem tágitott s folyvást ingerelte a katonaságot és a hivatalnokokat. Végre tehát a szuronyt használták s hir szerint többen a tömegből megsebesültek. 11 órakor a rend helyre volt állítva. Hasonló jelenetek meggátolására kihirdették a csoportozás elleni törvényt.

— *Schweinfurtban* a következő mulatságos történetkét beszélik. Az ottáni pályaudvar rendkívül élénk volt, mert a minden oroszok czárja volt arra menendő, s néhány perczre meg is szándékozott állapodni. Mint már a czár utazásainál szokás, az egész vonalon nagyszerű rendőri készlet volt fölállítva, Schweinfurtban pedig kétszeresen, mert azt jelezték, hogy a következő személyvonaton egy lengyel orgyilkos fog megérkezni, ki már régen árnyékként kíséri a czárt. A kik a borzasztó titokba be voltak avatva, mind lázas ingerültséggel várták a történendőket. Végre megérkezik a rendes személyvonat. A megérkezettek között van egy ember, ruhája feltűnő, egészen lengyel kifejezés, véres szemű: no kétség kívül ez lesz a mi orgyilkosunk — az az a rendőrségé. A vonat elmegy; az orgyilkos ott marad. Mindenki elhagyja a váró-termet, az orgyilkos nem; ez elmélyedve föl s alá jár. A gyanu bizonyossággá válik. A teendők körüli eljárás el van határozva . . . Különbféle fölkiáltások hallhatók: „Én megfogom!“ — „Én visszanyomom!“ — „Én leszurom!“ — „Én feláldozom magamat ő felségeért!“ stb. A háttérben orosz rendjel int! A végzetes pillanat megérkezik. A hallgatag embert egyszerre mennydörgő hang rázza föl fejedelmgyilkoló elmélyedéséből: „Ki ön, és mit akar?“ Az emberiség szennye bámulva néz föl, zsebébe nyul és előhuzza — mindenki lélekzés nélkül figyel — utlevélét, együgyü mosolylyal mondván: „Én Schnakelmájér József szappanos legény vagyok Hofheimből, s fagygyut akarok venni.“

Az utlevél rendben van, a pofák megnyulnak, az orosz érdemrend eltűnik. Schnakelmájér József ur pedig megveszi a fagygyut, s mindenkinek elbeszéli, miszerint csak kicsiben mult, hogy híres emberré nem lett.

— *Hihetetlen!* Az altlerchenfeldi külvárosban egy, rokonainál lakó öreg ember halt meg, ki, míg birta magát, gyalog lutrival, házalással stb. kereste mindennapi kenyerét, míg utóbbi években már csak koldulgatott s ebből, ugy rokonai támogatásából, éldegélt. Miután összes vagyona csak néhány ócska rongyból s egy czilinder-kalapbói állt, örökösei egy zsidó-házalót kínáltak meg a hagyománynyal s az egész lim-lomot 2 forintért adták el neki. Midőn a zsidó a bevásárolt holmival hazaért, a kalap belését kezdé kifejteni, hogy újjal pótolja. Ki írja le azonban bámulatát, midőn a belésben 2 száz-forintost talált. A becsületes házaló azonnal visszaszolgáltatá a lelt kincset a törvényes tulajdonosoknak. A szegény emberek öröme igen nagy volt.

— Egy a legfőbb körökből való *francia* nő tönkre jutott férjének halála után egészen vagyontalanul maradt özvegyen, s alig volt, a miből gyermekeit nevelje. Ennek következtében Nord megyében egy kis paraszttelket bérelt, és parasztnő lett, de nem olyan, mint a milyenek a színházban csipkeköténynyel és bársony szoknyában föl szoktak lépni, hanem valóságos faczipós, kerges kezű s leégett arczu parasztnő. A telket nem hagyta el többé; fölnevelte gyermekeit, a környéken javította az embereket és a gazdaságot, s ma már megint „jószága“ van, melyet gyermekeire hagyhat, s az egész vidék tiszteli és szereti. Az utóbbi bucsu alkalmával megjelent nála a megyefőnök, s a gazdasági érdekek és a kormány nevében nyilvánosan köszönetet mondott neki a jó példáért, melyet a földmiveseknek, nemének és az egész országnak mutat.

— A limogesi püspök pásztori levelet bocsátott közre, melyben a városban volt nagy tűz eloltásának érdemét Szent Martial fejének tulajdonítja, melyet a még lobogó tűz alkalmával ünneplésesen körülhordoztak. „A körmenet alatt — ugymond — rögtön megállt a szél, és pedig épen azon órában, melyben néhány nap óta mindig hevesebben szokott fujni. Perigueux és Chateauroux városok alkalmas és ügyes embereket küldöttek hozzánk a tűz megfékezésére, s hála ezen ohajtva vart segélynek, a borzasztó vész mindenfelől megtámadtatván, a füstölgő romok alá temettetett,“ Szent Martial már 1789-ben is nagy tűzveszélyből mentette meg a várost. Akkor még Szent Aurélián és Szent Ágota is segítettek neki.

— *A győri zenebandának* egyik része Vörös Józsi vezérlete alatt Németországban sok pénzt és dicsőséget szerez. A jó németek Nürnbergben, meg Regensburgban, nem győzik bámulni a csodálatos muzsikusat, a kik pápa szem, mindenek fölött pedig kotta nélkül játszanak

IRODALMI UJDONSÁGOK.

— *Gróf Bethlen Miklós történeti emlékiratai.* Francziából Toldy István. Két rész egy kötetben. Ára 2 ft. — E történeti adatul becses, és regényes részeinél fogva általánosan érdekes mű eredetileg francia nyelven Párisban jelent meg, mint egy része a „*Histoire des revolutions de Hongrie*“ című munkának. Mult számunk mutatványt közölt belőle, melyből láthaták a kegyes olvasónők, hogy e történeti mű sok tekintetben nők számára is igen érdekes olvasmány.

— *Huszár dolgok.* Rajzok és humoristikus elbeszélések a huszáréletből, az ősmagyar harczmodor rövid ismertetésével. Irta *Petheő Dénes.* Pest. Emich G. tulajdona. — Ezen, már cziménél fogva gyaníthatólag kedves mű szerzőjéről elég legyen megemlitenünk, hogy ő legnépszerűbb éleztapunk egyik legelmésőbb muukatársa volt, s azonfölül, a mi több! — maga is huszárviselt ember, ki az itt előadottakhoz az adatokat nem úgy ollózgatta, de jobbadán saját élményeiből, részint hallomásából szerezte. Férfiaknak és pedig magyar férfiaknak igen élvezetes olvasmány. Csak sajnálatos, hogy árát is nem tudatjuk, miután a kiadóságok arról is jegyzéket küldeni a szerkesztőségekhez — amint látszik, — többnyire elmulasztják!

LEVELEZÉSEK.

Székesfehérvár august, 28. Mily kedvező alkalom nyílnék most néhány merész frázissal amugy isten igazában feldicsérni magamat, ha az utóbbi idők folyama alatt irodalmunkban különösen lábrakapott dicsélyeskedő szokáshoz simulólag álnév alatt szépen elmondanám: hogy az N. J. által szerkesztett „Székesfehérvári évkönyv“ díszes kiállításban, változatos gazdag tartalommal megjelent, s az összeállítást szerkesztő. stb. stb.

Azonban mivel az ily eljárás ellen kissé tiltakozik lelkiismeretem! oh! tehát nem marad hátra egyéb, mint derék, lovagias kiadómmal együtt ön becses figyelmébe ajánlani ide mellékelte évkönyvünket.

Majd helyettem elbeszéli ön róla... — amit akar (a jövő számban. Szerk.)

És most, ha úgy tetszik, fecsegjünk egy kissé társas életünk közelebb lefolyt érdekesebb mozzanatairól.

A minden szép iránt fogékony, derék lővész társulat a nyár folytán néhány igen érdekes zene- s tánczestélyt rendezett, melyek közt bizonyára legsikerültebbnek mondhatjuk az utol-

sót, mert ebben Fehérvár bájos hölgykoszoruja legméltóbban volt képviselve. De lehet is-e kellemebb időtöltést képzelni, mint szép csillagsugáros nyári esten, az isten szabad ege alatt, a sötét lombornyók közt felvillanó lámpák ábrándos világa mellett letenni lelkesítő, daliás magyar tánczunkat, az udvarlásra oly igen alkalmas komoly quadrillet, a tüzes mazurkát, s az ismét divatba jött lázas zepperlit, — s mi több — letenni oly szép hölgyekkel, minők itt — egy virágos kertet képezve — összesereglenek.

Szépszámu választékos társaság, szívhezszóló jó zene, zajos piros kedv, s a társalgás menetét oly igen könnyítő fesztelenség: fő jellemvonásai egy valódi magyar mulatságnak, s e hatalmas tényezők a lővöldei estélyek mindegyikén teljes mértékben feltalálhatók valának.

Kár, hogy e szép nők karsu tagjait, a pongyola szabásu francia öltöny helyett, nem a tekintélyes szép magyar váll, s ruha — elő a kecses kis köténykével — fedte.

Nekem e kedves hölgyek közt leginkább tetszett egy bájos kis szőke menyecske és egy gyönyörű barna lány, kinek haját, szemeit s ajkait, minden költői fellengzés nélkül bátorságosan hasonlíthatjuk a legsötétebb éjhez, a legragyogóbb csillaghoz s a legpirosabb rózsához.

— Ej barátom ön nagyon is felhevült — hangzik hátam mögött egy szeifid, szemrehányó hang, s midőn visszapillantok, szemeim feleségekém kis fenyegető ujaival találkoznak.

— Ah, hisz csak ártatlan tréfa az egész kedvesem, mit olykor házas ember is megenged magának — ugy-e bár szerkesztő?

E pillanatban kopogás hangzik ajtómon.

— Szabad! -- nos mit hozott ön?

— Auer Lipót hegedűművészhangverseny-programmját.

— Jó, csak tegye le, majd elmegyek.

Auer Lipót kevés számu, de lelkes, müértő közönség előtt játszá le hangversenyét, mely őt kiléptekor zajos tapsokkal, s valódi koszorúzapporral fogadá.

Az ifjú hegedűművész tagadhatlanul már azon fokot érte el, melyen túl az út a művészet dicsőkoszoruzott országába vezet.

És valóban remek játékát rendkívüli biztonságga párosult gyorsaság s megkapó kifejezés teljes bensőséggel jellemzi.

Előadott vetély-darabjai közt legkiemelkedőbbnek tartjuk Paganini „perpetuum mobilejét“ Reberts „bölcseődalát“, melyeket a közönség meg-megújuló viharos tetszésnyilatkozataitól kísérvé játszott el.

A szüneteket Radics Bernát jeles zenekara tölté be talpraesett magyar nótáival, —

Másnap ismét új s gazdag élv várakozott ránk.

Szigeti Imre, a kitünő színész, s legjelesebb vidéki színigaztó érkezett meg operette-társula-

tának egy részével — a vásári alkalomra, de leginkább pedig azért, hogy Offenbach néhány kedvelt operettjének remek előadása által fogalmat nyújtson ezen élvadás estékről, melyekkel a jövő őszi sasion alkalmával bennünket megörvendeztetni fog.

Mióta Szigeti Imre — tudomásunk szerint a színigazgatói pályára lépett, folyvást saját jelességéhez méltó társulatnak volt feje, s e szerint nem mondunk ujságot, midőn kijelentjük, hogy társulatát, e két előadás után ítélve is, igen jelesnek tartjuk.

Offenbach következő 4 kedvelt operetteje: Elizondói leány, Eljegyzés lámpafénynél, Varázs hegedű, s Dajka adatott elő, a működő tagok részéről egyiránt kitünő virtuozitással.

Szigetközine (Hetényi Antonia) ép oly kellemes csengésű s szabatosan kezelt soprán hanggal, mint a mily csinos megnyerő alakkal bír, s e szerint néhány percnyi időzése a színpadon elég arra, hogy a közönség rokonszenves tetszését kivívja.

Bényeiné (Harmath Emma) a budai népszínház egykori kedvencz énekesnője, szépséges kis kaczkias alakja, végtelenül kedves eleven játéka s harmat-tiszta könnyű énekével (különösen a Dajkában) annyira behízelegte magát a közönség kegyeibe; hogy a jövő őszi sasionra bátran oda ragszthatjuk nevéhez e czímet is: a fehérvári közönség kedvence.

Czakóné csinos színpadi tünemény oly szép s magas hangterjedelemmel, minőt a legelső színpadok énekesnőinél is ritkán találunk.

Mennyi kincsesel bír e nő hangjában, és ha akarná — illetőleg ha tehetné — mily haszonnal érvényesíthetné azt a maga- és mily élvnyújtással a nagy közönség számára.

A férfiak közül Szép és Balla egyiránt terjedelmes s jól kezelt szép, tiszta hanggal bírnak, s különösen ez utóbbi a tenor szakmát is könnyűséggel tölti be.

Úgyes, jellemző játékokat szintén dicsérrel kell megemlítenünk.

Szigeti, Szigetközi s Bényei ezuttal csak bakteri s lámpatartói minőségben működtek segítségereplők hiányában, s nem osztván némely nevesebb színészek azon balga tévnezetét, hogy i y dolgot teljesíteni, szükségben is szégyen.

Majd a jövő ősszel leend elég alkalmunk Szigeti művészi játékát, Szigetközi kitünő alakítási tehetségét s Bényei társalgási könnyűségét megtapsolni.

Közönség, fájdalom, csak közép számmal volt jelen, míg ellenben a lovartársulat silány bohozkodásait te't ház nézte végig.

O tempora! o mores!

És pedig e lovartársulatról valóban nincs mit szólnunk, mert ily közönséges ugrádozásokat s erőmutatványokat, egy jól betanult lovász vagy izmos mészáros legénytől is láthatunk, még pedig nem oly kopott öltözetben, s továbbá anélkül, hogy magunkat ama veszélynek kitennők, mi zerint a világitásra használt mécsekből leömlő szurokolajtól meggyulva, mint egykor Illés próféta tüzzápor közt vándoroljunk a vadpoeták által annyiszor megénekelte mennyországba.

Mégis a charlátánság ne továbbjaul kell megemlítenünk azon nagy hühót, melylyel a programban egy csodálatosan betanított, ritka szépségű állatot ígértek „pasa“ név alatt bemutatni.

Nagy kíváncsisággal vártuk a királyi állat megjelenését.

Végre néhány közönséges mutatvány bevégezte után, egy öszvérhez méltó flegmával előlépegetett „pasa“ ő kigyelme, egy meglehetősen kopott posztódarabbal a hátán, s mi végtelen bozsonkodással tapasztaltuk, hogy az ígért ritka szépségű állat helyett egy nem épen idomtalan, de legkevésbbé feltünő ló áll előttünk, oly sovány minőségben, hogy oldalbordáit akármely rövidlátó ember 10 lépésnyiről könnyen megszámlálhatta volna.

Ilyen előadásért aztán elmulasztottuk a gyönyörteljes színházi estét.

Egyébiránt reméljük, hogy Szigeti a jövő ősszel a közönség teljes pártfogását s részvétét fogja birni.

Városunk mostanság tele van látványossággal. Lovartársulat, bűvész, csodagyermek, s az isten tudja, még minő csoda dolgok, melyekben legcsodálatosabb az, hogy akad e pénzsűk világban ember, ki e silányságokat megcsodálja.

De én is csodálkozom, hogy ön még nem kelt ki az én hosszú leveleim ellen?

Németh János.

GALAMB-POSTA.

— Az „Egészségi tanácsadó“ — „Bolond Miska“ — „Kalauz“ lapokból rendszeren csak két hónapban egyszer kapunk egy-egy példányt.

— Melyik a három közül — A kettős bosszu — czimű beszélyeket elolvassuk, s ha jók, még a jövő héten megkezdjük közlésüket.

Melléklet : divatkép.

Felelős szerkesztő : VAJDA JÁNOS.
Szerkesztő szállása : Pest, új világ-utca 13-dik szám.

Kiadó-tulajdonos : HECKENAST GUSZTÁV.
Kiadó-hivatal : Pesten, egyetem - utca 4-ik szám a.

DIVATKÉP.

Alter és Kiss.

előbb Alter Antal divattermékéből.

Melléklet a „Növilág” Sept. 1st sz. hoz.

Kiadja: Heckenast Gusztáv, Pesten.